

Protokół

42. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu, Sejmu galicyjskiego z dnia 30. października 1905.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecných posłów: 111.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś i c. k. wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Edwin Płażek.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 40-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 41-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Marszałek oznajmia, że p. Wincentemu Gnońskiemu udzielił urlopu na kilka dni.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 30. października 1905 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 3533—3540, 3544, 3545, 3547—3549, 3552, 3556—3560,

3563, 3564, 3565, 3567, 3568, 3570—3573, 3577—3582, 3586—3598, 3602, 3603.

Komisji szkolnej Ls. 3531, 3542, 3543, 3546, 3551, 3553, 3566, 3606.

Komisji gminnej Ls. 3532, 3575, 3576, 3601.

Komisji petycyjnej Ls. 3599.

Komisji prawniczej Ls. 3574.

Komisji drogowej Ls. 3541, 3554.

Komisji kolejowej Ls. 3555, 3569.

Komisji przemysłowej Ls. 3550, 3605.

Po odczytaniu petycji Ls. 3550 Szkoły handlowej im. O. Gotthelfa w Samborze o subwencyę przemawia p. Tomaszewski, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3570 Tow. „Sokół“ w Starym Samborze o subwencyę na budowę gmachu przemawia p. Agopowicz, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3588 nau-

czynielstwa ludowego w Łańcucie o polepszenie bytu przemawia p. Żardecki popierając tę petycję.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3606 Józefy Chanowej, wdowy po nauczycielu ludowym o podwyższenie pensyi wdowiej przemawia p. Filip Włodek, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj i wniosku nagłego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a do Wysokiego c. k. Rządu.

O budowę mostów na rzece Sole w gminie Cisiec i Żywiec stary, powiatu żywieckiego, dopominają się mieszkańcy kilku gmin z tego powodu, że przez regulacją rzeki Soły koryto wodne zostało zwężone i rzeka tak pogłębiona, że właściciele gruntów nie będą mogli ani ziemiopłodów, z gruntów za rzeką położonych do swoich zagród sprowadzić, ani też pastuchów z bydłem na pastwiska po drugiej stronie rzeki leżące bez narażenia się na wszelkie niebezpieczeństwa przeprowić.

Z uwagi, że Wysokie c. k. Namiestnictwo reskryptem z dnia 12. lipca 1903 L. 13446/2 w porozumieniu z Wydziałem krajowym zgodziło się na budowę rzeczonych mostów kosztem regulacji rzeki Soły;

z uwagi, że budowa ta jest bardzo pilna, bo przy częstem przepławianiu się przez pogłębioną rzekę, mogą się wydarzyć smutne wypadki utonięcia;

zapytują przeto podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd ze względu na grożące niebezpieczeństwa w roku 1906 przystąpi

do budowy mostów na rzece Sole w gminach Cisiec i Żywiec stary?

Lwów dnia 26. października 1905.

Interpelant:
W. Szwed w. r.

Skołyszewski, Korol, F. Włodek, Kramarczyk, Stapiński, Wilczkiewicz, Szponder, Bohaczewski, Mazikiewicz, Ochrymowicz, Potoczek, Oleśnicki, Huryk, Barabasz.

I n t e r p e l a c y a

posła Franciszka Krempey i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie bezprawnego powołania do służby wojskowej Jakóba Patera z Infreryna, powiat Brzesko.

Jakób Pater, syn Jędrzeja, zamieszkałego w Wojniczu urodz. w r. 1878, stając w przepisany wieku do poboru wojskowego, został z powodu kalectwa złamanej nogi uwolniony od służby wojskowej. Kiedy jednak z powodu starań o pozwolenie na ślub zetknął się ze starostą brzeskim p. Trzaskowskim, został na polecenie tegoż aresztowany i zaciągnięty przed komisję asenterunkową w Tarnowie, przez tę asenterunkową i wdziałony do 15. pułku tamże.

Przedstawiając tę głęboką krzywdę, jaką wyrządzono niewinnemu kalece, którego pomimo wyraźnego zwolnienia przez komisję asenterunkową po 6-ciu latach ciągnie się bezprawnie do wojska, podpisani zapytują J. W. Komisarza rządowego:

Czy J. W. Pana Komisarz rządowy jest gotów wdroić czempredzej kroki, aby wymienionego Jakóba Patera natychmiast od służby wojskowej zwolniono.

Lwów, dnia 28. października 1905.

Interpelant:
Franciszek Krępka w. r.

Bojko, F. Włodek, Skołyszewski, Kramarczyk, Szwed, Oleśnicki, Korol, Bohaczewski, Mazikiewicz, Szponder, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Stapiński.

W n i o s e k.

Ponieważ bardzo ciężkie położenie materialne nauczycielstwa szkół ludowych w kraju jest powszechnie znane, a obecnie czas drożyzniany daje się w szczególności dotkliwie niezuć nauczycielstwu miast Brzeżan i Złoczowa;

wnoszę o przyznanie nauczycielstwu szkół ludowych miast Złoczów i Brzeżany dodatku drożyznianego do pensyi w wysokości 20%.

We Lwowie, dnia 30. paźdz. 1905.

Wnioskodawca:

Schätzel w. r.

Łazarski, Maryewski, Rayski, Tomaszewski, Witosławski, Jahl, Żardecki, Michałowski, Huza, Tarnawski, Buynowski, Wurst, Żardecki, Bednarski.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k n a g ł y
o zwrot nieprawnego podatku Henrykowi Szpisowi z Suchodołu, powiat Dolina.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się e. k. Rząd, ażeby Henrykowi Szpisowi, młynarzowi z Suchodołu, powiatu dolińskiego, jak najspieszniej zwrócił sumę, jaką od niego e. k. urząd podatkowy w Dolinie a conto rzekomego podatku domowego nieprawnie zabrał, jak i w ogóle nakazał ten niestuszny podatek mu odpisać.

Wnioskodawca:

Bohaczewski w. r.

Huryk, Mogilnicki, Stapiński, F. Włodek, Staruch, Effinowicz, Wilczkiewicz, Ostapczuk, Oleśnicki, Mazikiewicz, Barabasz, Korol, Ochrymowicz, Glidziuk.

Marszałek oznajmia, że interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, a pierwsze czytanie wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia i udziela głosu p. Bohaczewskiemu dla uzasadnienia nagłości odczytanego wniosku.

Przemawia p. Bohaczewski uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku nagłego do komisji podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku, a oddzielnie uchwała bez rozprawy przekazanie nagłego wniosku p. Bohaczewskiego komisji podatkowej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Buynowskiego o przyspieszenie regulacyi rzeki Wisłoki.

Przemawia p. Buynowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji wodnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Paygerta w sprawie refakcyi dla transportu kolejowego spirytusu przeznaczonego do eksportu.

Przemawia p. Paygert uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Huryka o zniesienie, a przynajmniej złagodzenie przepisów o paszportach bydłych.

Przemawia p. Huryk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Michałowskiego o przyznanie nauczycielstwu ludo-

wemu w Tarnopolu dodatku z powodu drożyzny.

Przemawia p. Michałowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Witosławskiego w sprawie dodatku drożyznianego dla nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w Kołomyi.

Przemawia p. Witosłowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Mogilnickiego w przedmiocie dodatku z powodu drożyzny dla nauczycielstwa ludowego w Rohatynie.

Przemawia p. Bohaczewski w zastępstwie p. Mogilnickiego, uzasadniając jego wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Liszna powiatu sanockiego na pobór w r. 1906 134% dodatku gminnego do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszezyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie Liszna w powiecie sanockim

zezwała się na pokrycie potrzeb gminnych w roku 1906 pobierać sto trzydzieści cztery (134%) procentowy dodatek gminny do państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji szkolnej o stanie szkół średnich w r. 1904/1905.

Przemawia c. k. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Edwin Płażek.

Przemawia p. Piniński.

Izba uchwała bez rozprawy na wniosek p. Mieczysława Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Wilczkiewicz, Skołyszewski, Stapiński, Wojciech Dzieduszycki, Tadeusz Cieński i wzywa do wyboru mowców generalnych.

Na zapytanie Marszałka odpowiadają pp. Skołyszewski i Stapiński, iż przemawiać zamierzają *przeciw* wnioskowi komisji, pp. Wojciech Dzieduszycki i Tadeusz Cieński *za* wnioskami komisji. P. Wilczkiewicz nieobecny w Izbie.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu, by wybrali mowców generalnych, a po chwili oznajmia, że mowcą generalnym *przeciw* wnioskowi komisji jest p. Stapiński, *za* wnioskami komisji p. Wojciech Dzieduszycki.

Przemawia mowca generalny *przeciw* wnioskowi komisji p. Stapiński.

Marszałek wzywa mowcę, aby cofnął słowo „głupstwo“, wypowiedziane prawdopodobnie mimowoli.

P. Stapiński słowo „głupstwo“ cofa i następnie przemawia dalej.

Przemawia mowca generalny *za* wnioskami komisji p. Wojciech Dzieduszycki.

Przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Oleśnicki dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia

formalny wniosek na zamknięcie dzisiejszego posiedzenia, który to wniosek Izba bez rozprawy uchwała.

Marszałek oznajmia, że rozprawę szczegółową nad sprawozdaniem komisji szkolnej o stanie szkół średnich w r. 1904/1905 umieści na porządku dziennym jednego z dalszych posiedzeń.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 31. października 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 55 po południu.

Marszałek krajowy :

S. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

